

Bağımsız denetçinin değerlendirilmesi

Denetim Komitesi Enstitüsü Serisi 1

Denetim komitelerinin rollerinden biri yönetim kurulu adına bağımsız denetimin gözetimi görevini yerine getirmektir.

Günümüzde birçok denetim komitesi, bağımsız denetim çalışmalarının etkinliği ve verimliliği ile ilgili sorumluluklarını nasıl yerine getirebilecekleri konusu üzerine düşünüyor. Bağımsız denetim hizmetinin teklife çıkılarak alınması düzenleyici kurumların tavsiye ettiği uygulamalardan biri, ancak söz konusu sorumluluğun yerine getirilmesinde tek seçenek değil. Denetim komiteleri, bağımsız denetçilerin görev ve sorumluluklarını tam olarak yerine getirmelerini sağlamak için onların performansını da değerlendirebilir. Bağımsız denetim çalışmalarının etkinliğinin denetim komitesi tarafından her yıl yeniden değerlendirilmesi, bu konudaki en iyi uygulamalardan biri olarak kabul ediliyor.

Bağımsız denetim sürecini, bağımsız denetim ekibinin etkinliğini ve performansını, gerçekleştirilen denetimin kalitesini ve maliyet etkinliğini değerlendirmek, mevzuata uygun olduğu sürece, ihale yaklaşımına alternatif olarak kullanılabilecek yöntemlerden biri. Böyle bir inceleme bağımsız denetçilerin performansını istenen seviyede tutmaya yardımcı olmakla kalmaz, aynı zamanda bağımsız denetçilerle denetim komitesi arasındaki iletişime de katkıda bulunur.

Söz konusu incelemenin, bağımsız denetçi ile üst yönetim arasındaki ilişkiyi değerlendirmesi ve uygun bir dengenin kurulmasını sağlaması da beklenir. Bu ilişki, denetçilerin bağımsızlığını ve tarafsızlığını riske atacak kadar yakın olmamalı, ancak yönetim ile bağımsız denetçilerin yapıcı bir sorgulama ortamında beraberce çalışabilecekleri nitelikte olmalı.

Bağımsız denetçinin uygunluğunu değerlendirirken, denetim komitesinin bağımsız denetçinin mesleki yeterliliğine, gerçekleştirilen denetimin kalitesine ve verimliliğine, denetim ücretinin şirketin büyüklüğüne, karmaşıklığına, risk ve kontrol profiline uygun olup olmadığına bakması gerekir.

Bu yayın, denetim komitelerinin bağımsız denetçinin etkinliğini ve verimliliğini değerlendirirken kullanabilecekleri bir çerçeve sunuyor.

Bu değerlendirme, ilgili kişilere veya onların kişilik özelliklerine değil, bağımsız denetim süreciyle ilgili algılarınıza odaklanıyor.

Denetim komitesi başkanının, anket formunu kimin dolduracağını belirlemesi gerekir. Bu kişi denetim komitesi üyelerinden biri, finans direktörü, belli başlı iş birimlerinin/bağlı şirketlerin yöneticileri veya dış denetçiyle sürekli iletişim halinde olan başka biri olabilir. İç denetçinin görüşü de alınabilir.

Tamamlanması yaklaşık 10 dakika süren anket formu doldurulurken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Her bir soruda, sorunun yanındaki iki kutuya en düşük 1, en yüksek 10 olmak üzere verdiğiniz puanı yazın. ‘Şu anda’ sütunu altında, bağımsız denetimin bu konudaki mevcut durumuyla ilgili görüşünüzü belirtin. ‘Önem’ sütunu altında ise, konunun önem derecesini belirtin. Aradaki fark, hangi alanların öncelikli olarak iyileştirme gerektirdiğini tespit etmenize yardımcı olacaktır.
- Her sorunun yanında ayrıca bir yorum kısmı var. Her soruyla ilgili yorum yapmanız şart değil, ancak gerçekleştirilen incelemenin kalitesini artırdıkları için görüş ve yorumların belirtilmesini teşvik ediyoruz.
- Konuyla ilgili herhangi bir görüşünüz yoksa “Fikrim yok” seçeneğini işaretleyebilirsiniz.
- Anket formunu dolduran kişi aksini istemediği sürece bütün cevaplar anonim olarak değerlendirilecektir.

Cevap Örnekleri

	Şu anda	Önem	Fikrim yok	Yorumlar
1. Bağımsız denetçi denetim komitesiyle toplantılar dışında da iletişim kuruyor	8	10		Bağımsız denetçiyle istediğim sıklıkta görüşmüyorum
2. Bağımsız denetim firması, düzenlenen seminerler ve basılı yayınlar yoluyla yeterli teknik destek sağlıyor	5	5		'Mesleki gelişim' konusunda (denetim ekibinin haricinde) denetçiden bir beklentim yok

A. Bağımsız denetim firmasının kapasitesi

	Şu anda	Önem	Fikrim yok	Yorumlar
1. Bağımsız denetim firmasının güçlü bir itibarı var	()	()	()	
2. Geçmişteki veya mevcut davaların bağımsız denetim firmasının itibarını olumsuz yönde etkileme ihtimali düşük	()	()	()	
3. Bağımsız denetim firması bu sektörde güçlü bir konumda	()	()	()	
4. Bağımsız denetim firması, bu şirketi denetlemek için yeterli büyüklükte ve ilgili bölgelerde ofisleri mevcut	()	()	()	

B. Kalite süreçleri

	Şu anda	Önem	Fikrim yok	Yorumlar
1. Bağımsız denetim firması kendi içinde güçlü kalite kontrol süreçlerine sahip (Bağımsız denetim firmasının gözden geçirme prosedürleri, denetim kararlarına ve konularına yaklaşımı, bağımsız kalite kontrol değerlendirme sonuçları ve risk yaklaşımı gibi konular dikkate alınmalı.)	()	()	()	
2. Bağımsız denetim ortaklarının ve denetimde görev alan diğer kişilerin ücretlerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesiyle ilgili süreçler, dış denetçinin nesnellğine ve bağımsızlığına zarar verecek nitelikte değil	()	()	()	
3. Denetim sürecinde yer alanlar gerekli vasıflara ve uzmanlığa sahip	()	()	()	

C. Denetim ekibi

	Şu anda	Önem	Fikrim yok	Yorumlar
1. Denetim ekibinin üyeleri görevlerinin gerektirdiği vasıflara sahip	()	()	()	
2. Denetim ekibinin üyeleri görevleriyle ilgili yeterli sektör deneyimine sahip	()	()	()	
3. Denetim ekibinin üyeleri şirketin işi ve karşılaştığı konular hakkında yeterince bilgi sahibi	()	()	()	
4. Denetim ekibinin üyeleri proaktif bir yaklaşıma sahip	()	()	()	
5. Denetim ekibinin üyeleri taleplerimize yeterince cevap veriyor	()	()	()	
6. Denetim ekibi üyelerinin konulara yaklaşımı tutarlı	()	()	()	
7. Denetimin sorunsuz bir şekilde gerçekleşmesi için gerekli personel sürekliliği mevcut	()	()	()	
8. Şirketin denetiminden sorumlu ortağın ve diğer kıdemli yöneticilerin denetim sürecindeki katılımı yeterli seviyede	()	()	()	
9. Denetim ekibi etkin bir ekip çalışması gerçekleştirebiliyor	()	()	()	

D. Denetim kapsamı

	Şu anda	Önem	Fikrim yok	Yorumlar
1. Denetim planı yüksek risk alanlarını uygun bir şekilde dikkate alıyor	()	()	()	
2. Bağımsız denetim ekibi denetim planını denetimden önce iletti	()	()	()	
3. Bağımsız denetim ekibinde gerekli vasıflara sahip yeterli sayıda uzman var	()	()	()	
4. Ortaklar ve müdürler denetimin her aşamasına yeterince dahil oldular	()	()	()	
5. Denetim sürecine gerekli vasıflara sahip uzmanlar (ör. BT, vergi, kurumsal finansman uzmanları) da dahil oldu	()	()	()	
6. Önemli bütün operasyonlar dış denetim kapsamına alındı	()	()	()	
7. Ekip genelinde ve farklı bölgelerde aynı denetim yaklaşımı tutarlı bir şekilde uygulanıyor	()	()	()	
8. Denetim ekibinin kullandığı önemlilik düzeyi uygun	()	()	()	
9. Denetim ekibi işini belirlenen takvime uygun sürede tamamlıyor	()	()	()	
10. Bağımsız denetim ekibinin, yönetimin beyanını talep etme ve bunları değerlendirme konusundaki yaklaşımı uygun	()	()	()	
11. Bağımsız denetim ekibi, iç denetim ekibi ile etkin bir çalışma ilişkisi geliştirebiliyor	()	()	()	

E. İletişim

	Şu anda	Önem	Fikrim yok	Yorumlar
1. Bağımsız denetim ekibi açık ve anlaşılır bir şekilde iletişim kuruyor	()	()	()	
2. Sorunlar zamanında gündeme getirilip tartışılıyor	()	()	()	
3. Denetim komitesi ile bağımsız denetçi arasındaki ilişki 'sürprizlere kapalı' bir ilişki	()	()	()	
4. Bağımsız denetim firması ile denetim komitesi arasındaki iletişim kanalları açık	()	()	()	
5. Bağımsız denetim ortağı denetim komitesiyle toplantılar dışında da iletişim kuruyor	()	()	()	
6. Aşağıdakiler de dahil olmak üzere denetim esnasında ortaya çıkan konularla ve bunların nasıl çözüleceğiyle ilgili bilgi veriliyor:	()	()	()	
a. finansal raporlama hedeflerini ilgilendiren iş riskleri, önemlilik düzeylerinin uygulanması ve bu konuda verdikleri kararların genel denetim stratejisi, denetim planı, tespit edilen hatalarla ilgili değerlendirmeler, denetim yapılan bölgelerle ilgili değerlendirmeler açısından doğurduğu sonuçlar	()	()	()	
b. önemli muhasebe politikalarının uygunluğu (hem bireysel olarak, hem de toplamda)	()	()	()	
c. önemli aktiflerin ve pasiflerin yönetim tarafından yapılan değerlemesinin uygunluğu, yönetimin ilgili konularda yaptığı açıklamalar	()	()	()	
d. finansal raporları etkileyebilecek risklerle ilgili iç kontrol sisteminin etkinliği (varsa zayıf yönleri)	()	()	()	
e. iş modelinden kaynaklanan diğer riskler ve ilgili iç kontrollerin etkinliği (denetçilerin bu konularda yeterince bilgi sahibi olduğu durumlarda)	()	()	()	
f. yönetim kurulunun, yıllık raporun gerçeğe uygun, dengeli ve anlaşılır olup olmadığıyla ilgili görüşünü etkileyebilecek diğer konular	()	()	()	
7. Bağımsız denetim sırasında ortaya çıkan farklar tartışılıyor ve etkin bir şekilde çözüme bağlanıyor	()	()	()	
8. Yerel denetim ekipleriyle denetim ekibi 'genel merkezi' arasında iyi bir iletişim ve koordinasyon var	()	()	()	
9. Bağımsız denetçi risk yönetimi, kurumsal yönetim ve finansal muhasebe alanlarındaki yeni gelişmeler ile bunlarla ilgili riskler ve kontroller hakkında denetim komitesini zamanında bilgilendiriyor	()	()	()	
10. Bağımsız denetim ekibi gerçekleştirdikleri denetimin kalitesi ve etkinliği hakkında geri bildirim istiyor	()	()	()	

F. Teknik uzmanlık

	Şu anda	Önem	Fikrim yok	Yorumlar
1. Denetim ekibinin üyeleri görevleriyle ilgili yeterli teknik deneyime sahip	()	()	()	
2. Denetim ekibi teknik sorulara üzerinde anlaşılan süre içinde kesin bir cevap veriyor	()	()	()	
3. Bağımsız denetim ekibinin önerileri ticari kaygılarımızı uygun bir şekilde dikkate alıyor	()	()	()	
4. Bağımsız denetim firması düzenlenen seminerler ve yayınlar yoluyla yeterli teknik desteği sağlıyor	()	()	()	

G. Bağımsız denetimin yönetimi ve bağımsızlığı

	Şu anda	Önem	Fikrim yok	Yorumlar
1. Bağımsız denetim ortakları ve çalışanları denetim komitesiyle olan ilişkilerinde dürüstlüğe azami dikkati gösteriyor	()	()	()	
2. Bağımsız denetim firması, bağımsızlığı sağlamak için kullandıkları iç süreçleri denetim komitesi ile paylaşıyor	()	()	()	
3. Yönetim, bağımsız denetçilerin objektif ve sorgulayıcı bir denetim gerçekleştirdiklerini düşünüp yaptıkları işi takdir ediyor	()	()	()	
4. Bağımsız denetim firması ile yönetimin birbirini ağırlama şekli ve seviyesi yerinde ve uygun	()	()	()	
5. Denetim harici hizmetler uygun nitelikte ve denetimin nesnellliğini ve bağımsızlığını korumak için yeterli önlemler alınmış	()	()	()	
6. Bağımsız denetçinin denetim komitesiyle ve yönetimle olan ilişkileri uygun nitelikte	()	()	()	

İletişim:

KPMG Türkiye
Denetim Komitesi Enstitüsü

Şirin Soysal
KPMG Türkiye
Denetim Komitesi Enstitüsü Başkanı,
Şirket Ortağı
T: +90 216 681 90 19
F: +90 216 681 90 90
E: ssoysal@kpmg.com

Kuşu Alper
KPMG Türkiye
Denetim Komitesi Enstitüsü Koordinatörü
T: +90 216 681 90 00-9299
F: +90 216 681 90 90
E: kalper@kpmg.com

İstanbul
Rüzgarlıbahçe Mh. Kavak Sk. No:29
Kavacık 34805 Beykoz / İstanbul / Türkiye
T: +90 216 681 9000

Ankara
The Paragon İş Merkezi Kızılırmak Mah. Ufuk
Üniversitesi Cad. 1445 Sok. No:2 Kat:13
Çukurambar 06550 Ankara / Türkiye
T: +90 312 491 7231

İzmir
Heris Tower, Akdeniz Mah. Şehit Fethi Bey Cad.
No:55 Kat:21 Alsancak 35210 İzmir / Türkiye
T: +90 232 464 2045

kpmgdenetimkomitesi.com
kpmg.com.tr
kpmgvergi.com

Bu dokümanda yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Doğru ve zamanında bilgi sağlamak için çalışmamıza rağmen, bilginin alındığı tarihte doğru olduğu veya gelecekte olmaya devam edeceği garantisizdir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almaksızın, bu dokümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir. KPMG International Cooperative ("KPMG International") bir İsviçre kuruluşudur. KPMG ağına üye olan bağımsız firmalar, KPMG International'a bağlıdır. KPMG International'ın müşterilere sunduğu herhangi bir hizmet yoktur. Hiçbir üye firmanın KPMG International'ı veya başka bir üye firmayı, aynı şekilde KPMG International'ın da hiç bir üye firmayı üçüncü şahıslar ile karşı karşıya getirecek zorlayıcı ya da bağlayıcı hiçbir yetkisi yoktur. Tüm hakları saklıdır.

© 2016 Akis Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş., KPMG International Cooperative'in üyesi bir Türk şirkettir. KPMG adı ve KPMG logosu KPMG International Cooperative'in tescilli ticari markalarıdır. Tüm hakları saklıdır. Türkiye'de basılmıştır.

